

بررسی عوامل مؤثر بر سرقت از اماکن

تاریخ پذیرش: ۹۲/۸/۵

تاریخ دریافت: ۹۲/۱/۱۹

از صفحه ۳۰ تا ۹

عادل سجودی^۱

چکیده

سرقت یکی از با سابقه‌ترین جرایم بشری است که در جوامع مختلف به شیوه‌های گوناگون دیده می‌شود. این پدیده در طول زمان دستخوش دگرگونی‌ها و تغییرات زیادی شده، اما تنها چیزی که از بدو پیدایی و شکل‌گیری آن تاکنون ثابت مانده، زشتی آن است. هدف پژوهش حاضر بررسی سرقت از اماکن عمومی - خصوصی و شناسایی عوامل مؤثر بر آن در میان سارقان دستگیر شده پلیس آگاهی شهر رشت در سال ۱۳۹۱ است. این پژوهش به روش پیمایشی (کمی) و به منظور جمع‌آوری داده‌ها از ابزار پرسش‌نامه استفاده شده است. جامعه آماری این پژوهش را کلیه سارقان دستگیر شده توسط پلیس آگاهی شهر رشت در سال ۱۳۹۱ تشکیل می‌دهد که ۸۰ نفر به روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب و مورد بررسی قرار گرفته‌اند. نتایج این تحقیق نشان داد که بین سرقت از اماکن عمومی - خصوصی و میزان تحصیلات، مذهب، دلبستگی به خانواده، اوقات فراغت و کنترل بیرونی رابطه معناداری وجود داشته است. جهت این رابطه معکوس و شدت آن در پیرسون متوسط می‌باشد. همچنین با افزایش متغیرهای مستقل مذکور سرقت از اماکن عمومی - خصوصی کاهش می‌یابد و با کاهش عوامل شناسایی شده مؤثر، سرقت از اماکن عمومی - خصوصی افزایش می‌یابد.

کلید واژه‌ها

سرقت از اماکن عمومی، خصوصی، کج‌روی، ناهنجاری، دلبستگی به خانواده، مذهب.

۱- پژوهشگر دفتر تحقیقات کاربردی نیروی انتظامی گیلان، مدرس علوم اجتماعی (پژوهشگری) دانشگاه پیام نور استان گیلان (ADELSOJODI@YAHOO.COM)

مقدمه

هیچ کس از مادر مجرم متولد نمی‌شود، خداوند همه بندگان خود را پاک و بی‌آلایش می‌آفریند. انسان در دوران اولیه زندگی خود معصوم است و اگر به گناهی آلوده شود از محیط خانوادگی، اجتماع، محیط پرورشی و... است. ریشه‌ها، علل و عوامل ناهنجاری‌ها باید مورد مطالعه قرار گیرد و برای از بین بردن یا کاهش این گونه بیماری‌های اجتماعی که مانند بیماری‌های جسمی مسری هستند، اگر از ابتدا وقوع جرم به فکر اصلاح و از بین بردن علل ارتکاب جرم بیفتیم ممکن است به دیگران سرایت نکنند. راه درست برای پیشگیری، انجام مطالعات علمی برای شناخت ریشه و علل این گونه جرایم بزهکاری است. ریشه درد بیشتر در جامعه است نه فرد، باید به فکر بود و راهی پیدا کرد که از ارتکاب روز افزون جرایم جلوگیری کرد (یحیی زاده و رحیمی، ۱۳۸۹: ۸۹).

پژوهش و مطالعه اجتماعی پیرامون انحرافات اجتماعی به صورت تحقیق علمی تقریباً از ۸۰ سال پیش آغاز شده است، البته در آن زمان این پژوهش‌ها کمتر جنبه واقع بینانه داشتند، ولی پس از مدتی پژوهش‌ها برشالوده‌ای صحیح‌تر استوار شدند. برای مطالعه و بررسی علمی رفتارهای انسانی، بخصوص در زمینه کج‌روی هم از لحاظ ذهنی به صورت شناخت مفاهیم خاص، و هم به کمک ابزار و وسایل تحقیق عینی برای گسترش پژوهش‌های علمی در این زمینه نیازمندیم. در جوامع بدوی و ایستا، یعنی جوامعی که در آنها قوانینی مکتوب وجود نداشت، انحراف، کج رفتاری، بزهکاری و جرم در یک معنی به کار گرفته شده و هر سه مفهوم به تلافی و سرپیچی از آداب و رسوم و ضوابط جامعه اطلاق می‌شد (رحیمی و ادریسی، ۱۳۸۹: ۹۱). ولیکن با گذشت زمان تبیین‌های زیست‌شناختی، روان‌شناختی و جامعه‌شناختی جای خود را در نظریه‌های کج‌روی باز کرده‌اند و انحرافات اجتماعی بر اساس این نظریه‌ها مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گرفتند.

سرقت در میان انحرافات رفتاری و اجتماعی تقریباً از جمله مواردی است که در اغلب زمان‌ها و مکان‌ها جرم و عمل ناپهنجار بوده و به آن به عنوان عمل منفی نگریسته می‌شده است. جرم سرقت از با سابقه‌ترین جرایم بشری است که در جامعه‌های مختلف به شیوه‌های گوناگون دیده می‌شود. در بین انواع سرقت‌ها، سرقت از اماکن عمومی-

خصوصی پدیده ای است که هم‌زمان امنیت مالی و جانی افراد و جامعه را برهم می زند و از اهمیت فوق العاده‌ای برخوردار است (جلال شیرزاد و همکاران، ۱۳۹۰: ۶۷). با گذشت زمان با توجه به تغییری که در نحوه انجام سرقت از اماکن عمومی - خصوصی رخ داده است لازم است شیوه‌ها و روش‌های پیشگیری از آن نیز متناسب با این تغییرات متحول شود. با توجه به موارد مذکور و نیز با عنایت به مسئولیت پلیس آگاهی در مقابله با این گونه مجرمان و این نوع سرقت در سطح کشور، ضرورت تدوین و تنظیم یک روش واحد برای پی جویی ضروری به نظر می رسد. و بالاخره سرقت اصولاً کنشی است نسبتاً عقلانی و حساب شده که طبق برنامه معین و باتصمیم‌گیری قبلی در مورد انتخاب قربانی و چگونگی فرایند انجام کار، صورت می‌گیرد (کونکلین^۱، ۱۹۷۲: ۶۰).

شهرنشینی شتابان و رشد بی قواره شهری از پدیده‌های ناگوار در چند دهه اخیر است. این پدیده تا حد زیادی در نیمه دوم قرن بیستم در بیشتر کشورهای در حال توسعه اتفاق افتاده و به صورت پدیده ای جهان شمول درآمد است. در همین دوران، جمعیت شهر نشین جهان با بیست برابر افزایش از ۱۵۰ میلیون نفر در ابتدای قرن بیستم به بیش از ۲ میلیارد و ۹۰۰ میلیون نفر در پایان قرن آن رسیده است (رضویان، ۱۳۸۱: ۱). این رشد بی رویه موجب بروز مشکلاتی چون افزایش بزهکاری، حاشیه نشینی، بحران مسکن، شرایط نامطلوب کار، مسائل زیست محیطی و حاشیه نشینی شده است. شهرهای بزرگ می توانند به توسعه انسانی یاری رسانند، اما از بسیاری جنبه‌ها محدود کننده توسعه انسانی هستند. شهرها اگر چه مراکز تنوع، فراوانی و نعمت هستند با این حال منشأ فقر، جرم و جنایت و انواع ناهنجاری‌ها و بزهکاری‌ها و افول ارزش‌های انسانی نیز هستند. این ویژگی‌ها، شهرها را با مشکلات و مسائل متعددی مواجه کرده است.

یکی از مسائل و مشکلاتی که امنیت اقتصادی و اجتماعی شهروندان را تهدید می‌کند و به نوعی با نظم یا امنیت کشور در ارتباط است، سرقت از اماکن عمومی - خصوصی است. لطمات روحی، جسمی و مالی که این نوع سرقت به مال باختگان وارد

1- Conklin

می‌آورد، حتی بعد از کشف آن و دستگیری سارق یا سارقان تا مدت‌های مدیدی رفع نخواهد شد. بروز احساس دلپره و ناامنی و القای باور عدم اقتدار دستگاه امنیتی و نظارتی از اساسی‌ترین تأثیرات این نوع سرقت است که این موضوع حاکی از اهمیت مسئله برای پلیس در برقراری نظم و امنیت است (وروایی و همکاران، ۱۳۹۰: ۱۳۶). سرقت^۱ یکی از جرایمی است که بسیار اتفاق می‌افتد و اهمیت نسبی آن در میان مجموعه جرایم رو به فزونی است. معمولاً برای ترسیم تصویری از وضعیت سرقت در یک جامعه به آمار دادگاه‌ها و پلیس مراجعه می‌کنند. اما همه می‌دانیم که در عمل فراگیری سرقت در جامعه بسیار بیش از مواردی است که به دادگاه کشیده می‌شود. این پدیده در طول زمان دستخوش دگرگونی‌ها و تغییرات زیادی شده و همراه با رشد فناوری، ابزارهای ارتکاب جرم سرقت نیز با استفاده از امکانات مدرن دچار پیچیدگی‌هایی شده است. آمارهای اداره کل پلیس بین‌الملل در مورد انواع سرقت در ۹۳ کشور جهان در سال ۱۹۹۹ نشان می‌دهد که در ده کشور آلمان، فرانسه، ژاپن، روسیه، آفریقای جنوبی، کانادا، استرالیا، اسپانیا، لهستان و دانمارک که به ترتیب بالاترین حجم سرقت روی داده است. در بین این ده کشور، بیشترین تعداد سرقت در آلمان و کمترین تعداد سرقت در دانمارک بوده است. ایران با ۱۲۲۷۵۰ مورد سرقت، رتبه بیست و سوم را دارد.

طبق سالنامه آماری استان گیلان (در سال ۱۳۸۹) تعداد ۶۳۲۳ نفر سارق دستگیر شده‌اند که این آمار نسبت به سال قبل یعنی سال ۱۳۸۸ بسیار تکان دهنده است. در سال ۱۳۸۸ تعداد ۳۶۷۵ به جرم سرقت دستگیر شده‌اند. آنچه از سالنامه آماری استان گیلان قابل استنباط است. سارقان ظرف مدت یکسال دوبرابر شده‌اند، که باید توجه ویژه‌ای به آن کرد. در این بین ۴۰۳۴ (سالنامه آماری، ۱۳۸۹) مورد از سرقت‌ها مربوط به سرقت از مراکز تجاری و مسکونی بوده است که این خود جای تأمل و تفحص دارد.

آنچه در این میان از اهمیت بالایی برخوردار است روند رو به افزایش سرقت از اماکن عمومی - خصوصی در شهر رشت است، که بعد از اعتیاد دومین، جرم استان گیلان می‌باشد، که می‌تواند بر نظم و امنیت اجتماعی شهر رشت مؤثر باشد. با توجه به گسترش بیکاری و نداشتن اوقات فراغت سالم برای جوانان این شهر گرایش به سرقت در این شهر رو به گسترش است. بنابراین، شناسایی شاخص‌های سرقت از اماکن عمومی - خصوصی و متغیرهای مؤثر بر آن نقش بسزایی در پیشگیری این کج‌روی دارد. نتایج حاصل از چنین پژوهش‌هایی برای سازمان‌هایی که به نوعی با مسائل عمومی مردم سروکار دارند می‌تواند قابل استفاده باشد. بنابراین اگر علل و عوامل سرقت شناسایی شود می‌تواند برای برنامه ریزان نظارت بر اجتماع، ارزیابی اثر بخشی و کارایی سیاست‌ها و برنامه‌های فعلی و تدوین برنامه‌های جدید کمک کند. هدف اصلی این پژوهش شناسایی و تبیین عوامل مؤثر بر سرقت از اماکن شهر رشت است و محقق به دنبال پاسخ به این سؤال اساسی است که چه عواملی در سرقت از اماکن شهر رشت مؤثر است؟

پیشینه تحقیق

- بررسی که رحیمی و ادیسی (۱۳۸۹) با عنوان بررسی عوامل مؤثر بر سرقت در سال ۱۳۸۸ در کانون اصلاح و تربیت تهران انجام داده‌اند. روش جمع آوری داده‌های پیمایشی بوده است. با توجه به کم بودن جامعه آماری (۱۲۵ مددجو) تمام افراد مورد بررسی قرار گرفتند. در این پژوهش بین سرقت و تحصیلات، میزان مصرف مواد غیرمجاز (الکل و قرص روانگردان)، خود آینه سان و گروه مرجع رابطه معناداری وجود داشته است.

- مطالعه‌ای که یحیی زاده و رحیمی (۱۳۸۹) با عنوان بررسی عوامل مؤثر بر سرقت نوجوانان بزهکار کانون اصلاح و تربیت شهر سنندج انجام داده‌اند. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که بین پایگاه اقتصادی - اجتماعی، حمایت‌های گروهی، ساختار خانواده و برجسب منفی با سرقت در بین دو گروه نوجوانان بزهکار (سارق) و نوجوانان عادی (غیرسارق) تفاوت معناداری وجود دارد.

- مطالعه‌ای که پیانلو، قدرتی، حسنی و بیات (۱۳۸۸) با عنوان بررسی تطبیقی سرقت‌های ایستگاهی و غیر ایستگاهی در شهرستان زنجان در سال‌های ۱۳۸۶ و ۱۳۸۷ انجام دادند. یافته‌های تحقیق بیانگر آن بود که بین متغیرهای نحوه سرقت و انگیزه سارقان رابطه معنادار وجود داشته است. همچنین بین متغیرهای نحوه سرقت و سابقه کیفری، نحوه سرقت و داشتن اعتیاد به مواد مخدر، نحوه سرقت و نوع سرقت، نحوه سرقت و محل سکونت و نحوه سرقت و محل تولد سارقان رابطه معناداری حاصل گردید در حالی که رابطه معناداری بین متغیرهای نحوه سرقت و تأهل، نحوه سرقت و جنسیت، نحوه سرقت و سواد وجود نداشته است.

- مطالعه‌ای که محسنی (۱۳۸۵) تحت عنوان نقش گشت کلانتری و پاسگاه در پیشگیری انتظامی از سرقت منزل در شهرستان رشت انجام داده است. روش تحقیق به صورت پیمایشی بوده است. نتایج حاکی از آن بوده است بین گشت و حضور مستمر پلیس و همکاری مردم با کاهش سرقت از منزل رابطه معناداری وجود داشته است.

- پژوهشی که فلوید فینی (۱۹۸۶) در کالیفرنیا انجام داده است. بر اساس این مطالعه بین سرقت برنامه ریزی قبلی و خشونت تبهکار برای اقدام به دزدی رابطه معناداری وجود داشت (گیدنز، ۱۳۸۴: ۱۶۴).

- همچنین پژوهشی که هیلر و سهباز (۲۰۱۰) الگوهای جرایم سرقت را در شبکه خیابان‌های شهر لندن بررسی کرده‌اند. نتایج حاکی از آن است که سرقت از منزل‌ها و مغازه‌های خیابان‌های اصلی شهر بیشتر از سایر نقاط شهری اتفاق می‌دهد (ص ۱۰۵).

مبانی نظری تحقیق

هر چند جامعه شناسان به آنچه روان کاوان، روان پزشکان، زیست شناسان در مورد علل کج‌روی اظهار دارند، آگاهی دارند. ولیکن در واقع این عمل اجتماعی^۱ است که هسته ای اصلی این مبحث جامعه شناختی است. توجیه اجتماعی کج‌روی بایستی هم در فضای جامعه ای که عمل انحرافی در آن به وقوع پیوسته و هم در چارچوب

1-Social Act

روابط متقابل اجتماعی صورت گیرد. روان کاوان، روان پزشکان و زیست شناسان قادر نیستند، رفتار شخص کچرو را براساس اطلاعاتی که در مورد ذهن و شکل بدن او دارند، به دقت پیش بینی کنند. زیرا هم شخص منحرف و هم کسانی که به دنبال کنترل و محدود کردن رفتار انحرافی هستند، هر دو در داخل فضای اجتماعی عمل می کنند. ساخت اجتماعی که افراد در آن زندگی می کنند، ممکن است انواع خاصی از رفتار را تشویق نکرده و هم امکان دارد، این گونه اعمال را محکوم نکند. راه‌های مختلفی برای مطالعه و بررسی انحرافات و کچروی‌های اجتماعی از دیدگاه جامعه شناختی ارائه شده که در ادامه به آن خواهیم پرداخت.

نظریه جامعه شناختی^۱: جامعه شناسان ریشه بسیاری از کچرفتاری‌ها را در محیط و شرایط اجتماعی جستجو می کنند و علل زیر ساختاری بسیاری از آنها را در خود جامعه می دانند. وقتی خواسته‌های فرد با انتظارات جامعه هماهنگ و هم‌نوا نباشد، نابهنجاری فرد آغاز می شود و در صورت تداوم زمینه‌های کچرفتاری را پدید می آورد. واژه آنومی به وسیله ای دورکیم به قلمرو جامعه شناسی وارد شده است. آنومی حالت مبهمی است بین فرد و جامعه که در آن هنجارها یا از بین رفته اند یا با هم در تضاد می‌باشند. وقتی حالت بی هنجاری به سطح بالایی برسد، ممکن است جامعه با خطر متلاشی شدن مواجه شود، به این دلیل که اعضای جامعه دیگر ارزش‌ها و اهداف مشترکی را قبول ندارند. فرد در حالت بی هنجاری زهنمود رفتاری ندارد، زیرا در این دو وضعیت کم‌ترین احساسی از تأثیر نظم اجتماعی بر رفتارهای شخصی و اعمال خویش ندارد (صدیق سروستانی، ۱۳۸۷: ۱۵۰). مرتن با استفاده از نظریه ساخت اجتماعی و آنومی به تبیین این موضوع پرداخته و عنوان کرده که عدم وجود شیوه‌ها مشروع در جامعه در جهت رسیدن فرد به هدف‌های فردی، بستر ساز نوآوری، طغیان یا شورش اعضای اجتماع شده و در واقع به بیان رابطه بین برخی از نارضایتی‌های اجتماعی نظیر بیکاری و نارسایی‌های موجود در فرهنگ و ساخت اجتماعی پرداخته است (ستوده، ۱۳۸۱: ۱۲۹-۱۲۸).

استیون مسنر و ریچارد رزنفلد با تأکید بر نظریهٔ آنومی در سطح کلان، به رفتار ضد اجتماعی به سان کارکرد تأثیرات فرهنگی و نهادی در جامعه می‌نگرند. آنها با این دیدگاه مرتون موافق‌اند که هدف‌های موفقیت در فرهنگ هر جامعه‌ای از جمله امریکا، مسلط است. کوهن نیز بر ناکامی منزلتی تأکید کرده و عدم دستیابی اعضای طبقهٔ فرودست جامعه به آرزوها و امیال و ایجاد احساس ناکامی و گسترش شکاف بین اهداف و ابزار را موجب بروز ناهنجاری‌ها در اجتماع می‌داند. کوهن معتقد است برخی از ناکامی‌های شخصی افراد در طول زندگی زمینهٔ بروز جرم در اجتماع را فراهم می‌سازد (صدیق سروستانی، ۱۳۸۷: ۱۴-۱۳).

نظریهٔ عمومی فشار را رابرت آگینو در سال ۱۹۹۲ معرفی کرد. این نظریه بر تأثیرات فردی فشار و این که چگونه یک فشار شخص را به سمت بزه‌کاری سوق می‌دهد، تمرکز می‌کند. در مقایسه با نظریهٔ دورکیم و مرتون، این دیدگاه بیشتر به سطح خرد توجه می‌کند و بیان می‌دارد که این ویژگی‌های شخصیتی افراد است که به واکنش آنان در برابر فشار منجر می‌شود و بعضی از این ویژگی‌ها فرد را به سوی کج روی و جرم (به منزلهٔ راهی برای تسکین این فشارها) سوق می‌دهد (نش، ۲۰۰۲: ۲). میلر (۱۹۵۸) استدلال می‌کند که بر اثر پیروی از رفتارهای فرهنگی، که در بر دارندهٔ عناصر اصلی الگوی کلی فرهنگ طبقهٔ پایین است، خود به خود از برخی هنجارهای قانونی انحراف به وجود می‌آید. این انحراف ممکن است به صورت ضرب و شتم، حقه بازی، زرنگی، فریبکاری و سایر اعمال خلاف باشد. میلر فعالیت‌های بزه‌کارانه دسته‌های نوجوانان بزه‌کار در طبقات فرودست را نیز کوشش برای دستیابی به هدف‌هایی قلمداد می‌کند که در فرهنگ این طبقات، ارزشمند محسوب می‌شوند. کلووارد و اوهلین مدعی‌اند که فرض مرتون - دربارهٔ کمتر بودن فرصت‌های مشروع طبقات محروم برای دستیابی به هدف‌های مقبول اجتماعی - درست است، اما این فرض که افراد در نبود فرصت‌های مشروع، به طور خودکار و موفقیت‌آمیز کج رفتاری می‌کنند، درست نیست، چون اعضای طبقات فرودست علاوه بر مواجهه با فرصت‌های مشروع افتراقی با فرصت‌های نامشروع افتراقی هم مواجه می‌شوند. به

بیان دیگر، بسیاری از اعضای طبقات محروم، حتی در طبقه خود، در مقایسه با دیگران، فرصت کمتری برای کسب موفقیت از طرق ناپهنجاری دارند. درست است که برخی اعضای طبقه پایین برای ارتکاب کج رفتاری تحت فشارند، اما لزوماً نمی‌توانند کج رفتاری کنند، چون از فرصت‌های نامشروعی که برای کج رفتاری لازم است، بی‌بهره‌اند (حسینی نثار و فیوضات، ۱۳۹۰: ۸۸). شاو و مک کی در مطالعات خود در خصوص دلایل وقوع جرم در اجتماع به انتقال بزهکاری توسط گروه‌های همسالان به فرد اشاره داشته‌اند. آنان با بیان نظریه انتقال فرهنگی و کج رفتاری به پرداخت رابطه بین ترویج بزهکاری از گروه‌های همسان اعضای جامعه به سایر اعضا اشاره داشته‌اند (محسنی تبریزی، ۱۳۸۳: ۵۸). از نظر والتر رکلس (۱۹۶۱) برای کنترل کج‌روی دو عامل مؤثر است، یکی مهار درونی و دیگری مهار بیرونی. مهار بیرونی عبارت است از فشارهایی که جامعه برای کنترل اعضایش به کار می‌برد که شامل فرصت‌های موفقیت، همبستگی بین اعضای گروه، نظارت مؤثر و راه‌ها و وسایل جایگزین برای کسب رضایت می‌شود. شرایطی مثل فقر، نابرابری، بیکاری و محرومیت نسبی افراد را از رسیدن به هدف‌ها باز می‌دارد و احتمال کج‌روی را افزایش می‌دهد. مهار درونی نیز از ویژگی‌ها و شخصیت فرد نشئت می‌گیرد. اگر عواملی مانند خود پنداره مثبت، وجدان آگاه، احساس مسئولیت و قدرت تحمل بالا در فردی وجود داشته باشد، احتمال بزه‌کاری او کاهش می‌یابد (وینفری و ابادینسکی، ۲۰۰۳: ۲۰۶-۲۰۵).

هرشی موضوع پیوند اجتماعی را مطرح می‌سازد. او بر این اعتقاد است که کج رفتاری زمانی اتفاق می‌افتد که پیوند میان فرد و جامعه ضعیف باشد یا گسسته شود. هرشی معتقد است که چهار عنصر اصلی باعث پیوند فرد و جامعه می‌شوند:

- ۱- دلبستگی^۱ (تعلق)، ۲- تعهد^۲، ۳- مشارکت^۳ (مشغولیت) و ۴- اعتماد یا ایمان^۴

(ممتاز، ۱۳۸۴: ۱۲۰). ویلیام گود با استعانت از نظریه آنومی و تعمیم آن به نهاد خانواده به عنوان مهم‌ترین آژانس اجتماعی کننده ساختار خانواده، سازمان و

1 - Attachment
 2 - Commitment
 3 - Involvement
 4 - Belief

انگاره‌های آن را کلیدی برای شناخت شخصیت و رفتار فرد پرورش یافته در آن تلقی می‌کند و هر گونه نابسامانی و بی‌سازمانی در این نهاد و ساختار آن را در بروز توسعه و تکوین شخصیت بزهکار و کج‌رو دخیل می‌داند (محسنی تبریزی: ۱۳۸۳: ۶۸).
 نای کج روی را خاص شکست کنترل‌های اجتماعی و فردی می‌داند. برداشت نای از کنترل اجتماعی در برگیرنده ی گرایش‌ها، الگوهای رفتار و زمینه‌های اجتماعی است. به اعتقاد نای خانواده از چهار طریق می‌تواند پیوند اجتماعی را تقویت کند که عبارت‌اند از: ۱- کنترل درونی، ۲- نظارت غیرمستقیم، ۳- نظارت مستقیم و ۴- نقش خانواده در ارضای نیازها (حسینی نثار و فیوضات، ۱۳۹۰: ۱۰۳-۱۰۲). ساترلند با بسط این ایده که انتقال رفتار انحرافی از طریق همنشینی با گروه‌های بزهکار و کج‌رو ایجاد می‌شود، با ارائه نظریه همستگی افتراقی (کنترل بیرونی) به ریشه یابی جرم در جامعه از طریق همنشینی افراد با گروه‌های ناهنجار پرداخته و معتقد است که زندگی در محلات جرم خیز و آلوده به سبب همنشینی اعضای کج‌رو موجب بروز و تشدید جرم در جامعه می‌شود (کی‌نیا، ۱۳۷۰: ۶۳).

به اعتقاد آکرز (۱۹۷۹)، فرایندهای مشابهی در یادگیری رفتارهای انحرافی و مرسوم وجود دارد. افراد یاد می‌گیرند که نه کاملاً منحرف و نه کاملاً هم‌نوا شوند، بلکه بیشتر تلاش می‌کنند توازنی را بین این دو قطب مخالف رفتاری ایجاد کنند. این توازن اغلب ثابت است، اما ممکن است در طول زمان، دچار تغییرات شود. این نظریه بیش از هر چیز مدعی است که شخص زمانی رفتار کج روانه را بر می‌گزیند که برای انجام چنین رفتاری پیش‌تر و در شرایط مشابه مورد تشویق قرار گرفته یا تنبیه نشده باشد؛ یا اینکه، احتمال شکل‌گیری چنین واکنش‌هایی در آینده، آن را رفتاری مطلوب جلوه داده باشد.

از نظر هاوارد بکر (۱۹۹۱) کج رفتاری حاصل نوعی مبادله است، میان گروهی که برچسب می‌زنند و کسانی که برچسب می‌خورند. جریان مبارزه با کج رفتاری، سبب پیدایش گروهی می‌شود که اگر چه در ابتدا تعهدی به کج رفتاری نداشته است، اما پس از برچسب خوردن، بیشتر مرتکب کج رفتاری می‌شود. یکی از معروف‌ترین دیدگاه‌های فرایند برچسب زنی، مفهوم کج‌روی اولیه و کج روی ثانویه ادوین لمرت است. از نظر لمرت، کج روی اولیه شامل نقض هنجارها یا جرایمی می‌شود که تأثیر

کمی بر کنش گر دارند و به سرعت فراموش می شوند. در مقایسه، انحراف ثانویه، زمانی رخ می کند که انحراف پیش آمده، مورد توجه دیگران مهم یا عوامل کنترل اجتماعی قرار می گیرد و آنان از برچسب منفی استفاده می کنند (سیگل^۱، ۲۰۰۱: ۲۴۵).

فرضیه‌های تحقیق

- ۱- بین میزان تحصیلات و سرقت از اماکن عمومی - خصوصی رابطه وجود دارد.
- ۲- بین نوع فعالیت و سرقت از اماکن عمومی - خصوصی رابطه وجود دارد.
- ۳- بین میزان درآمد و سرقت از اماکن عمومی - خصوصی رابطه وجود دارد.
- ۴- بین مذهب و سرقت از اماکن عمومی - خصوصی رابطه وجود دارد.
- ۵- بین دلبستگی به خانواده و سرقت از اماکن عمومی - خصوصی رابطه وجود دارد.
- ۶- بین اوقات فراغت و سرقت از اماکن عمومی - خصوصی رابطه وجود دارد.
- ۷- بین کنترل بیرونی و سرقت از اماکن عمومی - خصوصی رابطه وجود دارد.

روش شناسی تحقیق

روش اجرای تحقیق پیمایش است، جمع آوری داده‌ها با استفاده از پرسش‌نامه صورت گرفته است. برای اعتبار پرسش‌نامه از اساتید دانشگاه گیلان در آبان ماه ۱۳۹۱ نظرسنجی شده است و پایایی از طریق توزیع ۳۰ نمونه پرسش‌نامه پیش آزمون در میان سارقان و گرفتن ضریب آلفا کرونباخ حاصل شده است. جامعه آماری پژوهش طبق سالنامه آماری گیلان در سال ۱۳۸۹، ۶۳۲۳ نفر از سارقان دستگیر شده استان گیلان می باشند. حجم نمونه ۸۰ نفر از سارقان دستگیر شده پلیس آگاهی شهر رشت می باشد، (افراد بالای ۱۸ سال) که به‌طور تصادفی انتخاب شده اند.

1. Siegel

یافته‌های تحقیق

الف) یافته‌های توصیفی

- از لحاظ جنسیت اکثر سارقان ۹۱/۳ را مردان و ۸/۸ را زنان تشکیل می‌دهند.
- بیشتر سارقان در گروه سنی ۱۸ تا ۳۰ سال بودند (۷۳ درصد) و کمترین فراوانی مربوط به گروه سنی ۳۱ تا ۴۳ سال می‌باشد (۲۷ درصد).
- در زمینه تحصیلات باید خاطر نشان کرد که بیشتر سارقان تحصیلات سیکل داشتند (۴۳/۸ درصد) و کمترین فراوانی مربوط به پاسخگویان بی سواد است (۳/۸).
- بر حسب نوع فعالیت بیشتر سارقان در گروه شغل آزاد با تعداد ۴۶ نفر بودند (۵۸/۲ درصد) و کمترین فراوانی مربوط به محصل و دانشجو با تعداد ۱ مورد می‌باشد (۱/۳ درصد).
- همچنین بیشتر سارقان در گروه درآمدی ۴۰۱ تا ۶۰۰ هزار تومان (۳۷ نفر) قرار داشته‌اند (۴۶/۳ درصد) و سطوح درآمدی ۸۰۱ تا ۱ میلیون تومان کمترین فراوانی (۴ نفر) را دارد (۵ درصد).

ب) یافته‌های تحلیلی

جدول ۱: سرقت از اماکن عمومی - خصوصاً بر اساس میزان تحصیلات

میزان ضریب	معناداری	آزمون
-۰/۳۳۴	۰/۰۰۳	همبستگی پیرسون

بین سرقت از اماکن عمومی - خصوصی و میزان تحصیلات رابطه معناداری وجود دارد، برای این رابطه معکوس و شدت آن متوسط است یعنی با افزایش میزان تحصیلات سرقت از اماکن عمومی - خصوصی کاهش می‌یابد و با کاهش میزان تحصیلات سرقت از اماکن عمومی - خصوصی افزایش می‌یابد.

جدول ۲: سرقت از اماکن عمومی - خصوصاً بر حسب نوع فعالیت

مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	مقدار f	سطح معناداری
۴۳۶/۷۴۴	۴	۱۰۹/۱۸۶	۱/۱۶۲	۰/۳۳۵
۶۷۶۶/۴۷۷	۷۲	۹۳/۹۷۹		
۷۲۰۳/۲۲۱	۷۶			
جمع				

جدول شماره (۲) نتایج واریانس یک طرفه را نشان می‌دهد. با توجه به سطح

معناداری (۰/۳)، رابطه ای بین نوع فعالیت و سرقت از اماکن عمومی - خصوصی وجود ندارد. بنابراین فرضیه H0 پذیرفته می شود.

جدول ۳: سرقت از اماکن عمومی- خصوصی براساس میزان درآمد خانواده

معناداری	میزان ضریب	آزمون
۰/۵۰۲	- ۰/۰۷۷	همبستگی پیرسون

بین سرقت از اماکن عمومی - خصوصی و میزان درآمد خانواده رابطه معناداری وجود ندارد. بنابراین فرضیه H0 پذیرفته می شود و فرضیه پژوهش رد می شود.

جدول ۴: سرقت از اماکن عمومی- خصوصی برحسب مذهب

جمع		زیاد		متوسط		کم		متغیر مستقل سرقت
درصد فراوانی	فراوانی	درصد فراوانی	فراوانی	درصد فراوانی	فراوانی	درصد فراوانی	فراوانی	
۱۰۰	۳۱	۵۱/۶	۱۶	۳۸/۷	۱۲	۹/۷	۳	کم
۱۰۰	۳۵	۵/۷	۲	۷۴/۳	۲۶	۲۰	۷	متوسط
۱۰۰	۱۲	۸/۳	۱	۳۳/۳	۴	۵۸/۳	۷	زیاد
۱۰۰	*۷۸	۲۴/۴	۱۹	۵۳/۸	۴۲	۲۱/۸	۱۷	کل

جدول ۵: سرقت از اماکن عمومی- خصوصی برحسب مذهب

معناداری	میزان ضریب	آزمون
۰/۰۰۰	-۰/۵۷۸	همبستگی پیرسون
۰/۰۰۰	-۰/۴۷۴	تاسی کندال
۰/۰۰۰	-۰/۴۳۴	تاسی کندال

برای آزمون این فرضیه از جدول توافقی و برای تعیین جهت و شدت آن، از آماره پیرسون، تاسی کندال و تاسی کندال استفاده شده که نتایج آن در جدول شماره ۴ و ۵ آورده شده است. با توجه به معنادار بودن جدول شماره ۵ فرضیه H0 رد می شود. به عبارت دیگر بین مذهب و سرقت از اماکن عمومی - خصوصی رابطه معناداری وجود دارد (۰/۰۰۰). شدت این رابطه در پیرسون نسبتاً قوی و جهت این رابطه معکوس است یعنی با افزایش جنبه‌های مذهبی، سرقت از اماکن عمومی - خصوصی کاهش

می‌یابد، و با کاهش جنبه‌های مذهبی، سرقت از اماکن عمومی - خصوصی افزایش می‌یابد. ولیکن در تابی و تاسی کندال شدت این رابطه متوسط و جهت آن معکوس است. که در تأیید نظریه‌های کنترل اجتماعی و نظریه هرشی است.

جدول ۶: سرقت از اماکن عمومی - خصوصی بر حسب دلستگی به خانواده

جمع		زیاد		متوسط		کم		متغیر مستقل
درصد فراوانی	فراوانی	درصد فراوانی	فراوانی	درصد فراوانی	فراوانی	درصد فراوانی	فراوانی	سرقت
۱۰۰	۲۹	۶۵/۵	۱۹	۲۰/۷	۶	۱۳/۸	۴	کم
۱۰۰	۳۲	۳/۱	۱	۶۸/۸	۲۲	۲۸/۱	۹	متوسط
۱۰۰	۱۲	۸/۳	۱	۰	۰	۹۱/۷	۱۱	زیاد
۱۰۰	*۷۳	۲۸/۸	۲۱	۳۸/۴	۲۸	۳۲/۹	۲۴	کل

جدول ۷: سرقت از اماکن عمومی - خصوصی بر حسب دلستگی به خانواده

معناداری	میزان ضریب	آزمون
۰/۰۰۰	-۰/۱۶۶۸	همبستگی پیرسون
۰/۰۰۰	-۰/۱۶۰۳	تابی کندال
۰/۰۰۰	-۰/۵۸۱	تاسی کندال

برای آزمون این فرضیه از جدول توافقی و برای تعیین جهت و شدت آن، از آماره پیرسون، تابی کندال و تاسی کندال استفاده شده که نتایج آن در جدول شماره ۶ و ۷ آورده شده است. با توجه به معنادار بودن جدول شماره ۷ فرضیه H0 رد می‌شود. به عبارت دیگر بین دلستگی به خانواده و سرقت از اماکن عمومی - خصوصی رابطه معناداری وجود دارد (۰/۰۰۰). شدت این رابطه در پیرسون قوی و جهت این رابطه معکوس است یعنی با افزایش دلستگی به خانواده، سرقت از اماکن عمومی - خصوصی کاهش می‌یابد، و با کاهش دلستگی به خانواده، سرقت از اماکن عمومی - خصوصی افزایش می‌یابد. در تابی و تاسی کندال نیز شدت این رابطه قوی و جهت آن معکوس است که در تأیید نظریه‌های نای، ویلیام گود و هرشی است.

جدول ۸: سرقت از اماکن عمومی- خصوصی برحسب اوقات فراغت

جمع		زیاد		متوسط		کم		متغیر مستقل
درصد فراوانی	فراوانی	درصد فراوانی	فراوانی	درصد فراوانی	فراوانی	درصد فراوانی	فراوانی	
۱۰۰	۳۰	۳/۳	۱	۵۳/۳	۱۶	۴۳/۳	۱۳	سرقت کم
۱۰۰	۳۴	۸/۸	۳	۵۵/۹	۱۹	۳۵/۳	۱۲	متوسط
۱۰۰	۱۲	۰	۰	۸/۳	۱	۹۱/۷	۱۱	زیاد
۱۰۰	۷۶	۵/۳	۴	۴۷/۴	۳۶	۴۷/۴	۳۶	کل

جدول ۹: سرقت از اماکن عمومی- خصوصی برحسب اوقات فراغت

معناداری	میزان ضریب	آزمون
۰/۰۳۲	-۰/۲۴۷	همبستگی پیرسون
۰/۰۹۵	-۰/۱۷۶	تایی کندال
۰/۰۹۵	-۰/۱۵۴	تاسی کندال

برای آزمون این فرضیه از جدول توافقی و برای تعیین جهت و شدت آن، از آماره پیرسون، تایی کندال و تاسی کندال استفاده شده که نتایج آن در جدول شماره ۸ و ۹ آورده شده است. با توجه به معنادار بودن جدول شماره ۹ فرضیه H0 رد می شود. به عبارت دیگر بین اوقات فراغت و سرقت از اماکن عمومی- خصوصی رابطه معناداری وجود دارد (۰/۰۳۲). شدت این رابطه در پیرسون ضعیف و جهت این رابطه معکوس است یعنی با افزایش میزان اوقات فراغت، سرقت از اماکن عمومی- خصوصی کاهش می یابد، و با کاهش میزان اوقات فراغت، سرقت از اماکن عمومی- خصوصی افزایش می یابد. ولیکن در تایی و تاسی کندال این رابطه معنادار نمی باشد. از نظر هرشی مشغولیت و سرگرمی افراد در فعالیت های مرسوم (مانند تفریح، ورزش) افراد را از کچروی بازمی دارد.

جدول ۱۰: سرقت از اماکن عمومی- خصوصی برحسب کنترل بیرونی

متغیر مستقل		کم		متوسط		زیاد		جمع
سرقت	فراوانی	درصد فراوانی	فراوانی	درصد فراوانی	فراوانی	درصد فراوانی	فراوانی	درصد فراوانی
کم	۵	۱۷/۹	۱	۳/۶	۲۲	۷۸/۶	۲۸	۱۰۰
متوسط	۱۳	۳۹/۴	۰	۰	۲۰	۶۰/۶	۳۳	۱۰۰
زیاد	۴	۳۶/۴	۲	۱۸/۲	۵	۴۵/۵	۱۱	۱۰۰
کل	۲۲	۳۰/۶	۳	۴/۲	۴۷	۶۵/۳	۷۲	۱۰۰

جدول ۱۱: سرقت از اماکن عمومی- خصوصی برحسب کنترل بیرونی

معناداری	میزان ضریب	آزمون
۰/۰۱	-۰/۳۰۱	همبستگی پیرسون
۰/۰۲۲	-۰/۲۱۶	تایی کندال
۰/۰۳۲	-۰/۱۷۶	تاسی کندال

برای آزمون این فرضیه از جدول توافقی و برای تعیین جهت و شدت آن، از آماره پیرسون، تایی کندال و تاسی کندال استفاده شده که نتایج آن در جدول شماره ۱۰ و ۱۱ آورده شده است. با توجه به معنادار بودن جدول شماره ۱۱ فرضیه H_0 رد می‌شود. به عبارت دیگر بین کنترل بیرونی و سرقت از اماکن عمومی- خصوصی رابطه معناداری وجود دارد (۰/۰۱). شدت این رابطه در پیرسون متوسط و جهت این رابطه معکوس است. یعنی با افزایش کنترل بیرونی، سرقت از اماکن عمومی- خصوصی کاهش می‌یابد، و با کاهش کنترل بیرونی، سرقت از اماکن عمومی- خصوصی افزایش می‌یابد. در تایی و تاسی کندال نیز شدت این رابطه ضعیف و جهت آن معکوس است. براساس نظریه‌های ساترلند، شاو و مک کی از طریق همنشینی و ارتباط با افراد (دوستان و نزدیکان) کچرو فرد منحرف می‌شود که این مسئله در این آزمون گویای آن است.

بحث و نتیجه گیری

هدف این پژوهش بررسی عوامل مؤثر بر سرقت از اماکن عمومی - خصوصی بوده است. در این تحقیق گرایش و شدت سرقت با نظریه مرتون، کوهن و آگینو قابل تبیین می‌باشد. به اعتقاد مرتون (۱۹۳۸) زمانی که ابزار مشروع در جامعه برای رسیدن به هدف وجود ندارد گرایش به انحراف در اعضای جامعه افزایش می‌یابد. به اعتقاد کوهن (۱۹۷۱) گرایش به بزهکاری از طریق ناکامی حاصل می‌شود؛ وقتی که شخص نتواند با ابزارهای مشروع به خواسته‌هایش برسد، به‌خاطر ناکامی ناشی از عدم دستیابی خواسته‌اش اقدام به کج‌روی می‌کند. به نظر رابرت آگینو (۱۹۹۲) ویژگی‌های شخصیتی افراد است که به واکنش آنان در برابر فشار منجر می‌شود و به سمت کج‌روی و جرم هدایت می‌کند. در این پژوهش بین میزان تحصیلات و سرقت از اماکن عمومی - خصوصی با توجه به آزمون پیرسون (با سطح معناداری ۰/۰۰۳) رابطه معکوس و متوسط وجود داشت. همچنین در این تحقیق بین مذهب و سرقت از اماکن عمومی - خصوصی با توجه به آزمون پیرسون (با سطح معناداری ۰/۰۰۰) رابطه معکوس و قوی وجود داشت. در این مطالعه مذهب از دو بعد اعتقادی و مناسکی بررسی شده است. با توجه به یافته‌های تحقیق با افزایش جنبه‌های مذهبی، سرقت از اماکن عمومی - خصوصی کاهش و با کاهش جنبه‌های مذهبی، سرقت از اماکن عمومی - خصوصی افزایش می‌یابد. براساس نظریه کنترل اجتماعی هرشی افرادی که در زمینه‌های اجتماعی مشابهی زندگی می‌کنند، در اعتقاد اخلاقی مشترکی سهیم هستند، که آنها را از انحراف باز می‌دارد. همچنین براساس نظریه والتر رکلز خودپنداره ی مثبت، وجدان آگاه افراد را از انحراف باز می‌دارد. در این پژوهش بین دلبستگی به خانواده و سرقت از اماکن عمومی - خصوصی با توجه به آزمون پیرسون (با سطح معناداری ۰/۰۰۰) رابطه معکوس و قوی وجود داشت. به عبارت دیگر با افزایش میزان دلبستگی به خانواده، سرقت از اماکن عمومی - خصوصی کاهش می‌یابد و با کاهش دلبستگی به خانواده، سرقت از اماکن عمومی - خصوصی افزایش می‌یابد. براساس نظریه کنترل نای، والدین از طریق وابستگی عاطفی که ایجاد می‌کنند، می‌توانند هنجارهای صحیح جامعه را در فرد درونی سازند، که فرد را از انحراف باز می‌دارد. همچنین ویلیام گود معتقد است که هر گونه

نابسامانی و بی‌سازمانی در نهاد خانواده و ساختار آن در بروز توسعه و تکوین شخصیت بزهکار و کج‌رو دخیل است. در این مطالعه بین اوقات فراغت و سرقت از اماکن عمومی - خصوصی با توجه به آزمون پیرسون (با سطح معناداری ۰/۰۳۲) رابطه معکوس و ضعیف وجود داشت. به عبارت دیگر با افزایش میزان اوقات فراغت، سرقت از اماکن عمومی - خصوصی کاهش می‌یابد و با کاهش میزان اوقات فراغت، سرقت از اماکن عمومی - خصوصی افزایش می‌یابد. براساس نظریه کنترل اجتماعی هرشی سرگرمی و تفریحات سالم زمان کمی را برای فعالیت‌های غیرقانونی باقی می‌گذارد. در این پژوهش بین کنترل بیرونی و سرقت از اماکن عمومی - خصوصی با توجه به آزمون پیرسون (با سطح معناداری ۰/۰۱) رابطه معکوس و متوسط وجود داشت. با توجه به یافته‌های تحقیق با افزایش کنترل بیرونی، سرقت از اماکن عمومی - خصوصی کاهش و با کاهش کنترل بیرونی، سرقت از اماکن عمومی - خصوصی افزایش می‌یابد. در این مطالعه کنترل بیرونی شامل سه بعد نظارت خانواده، نظارت پلیس و روابط با همسالان می‌باشد. به نظر والتر رکلس مهار بیرونی فشارهای را در برمی‌گیرد که جامعه برای کنترل اعضایش به کار می‌برد که شامل نظارت مؤثر و فرصت‌های موفقیت‌آمیز برای جلوگیری از کج‌روی است. همچنین به نظر نای خانواده می‌تواند با نظارت بر انتخاب دوستان و فعالیت‌های فرزندان‌شان، آنها را از انحراف باز دارند. به اعتقاد ساترلند افراد از طریق ارتباط با دیگران که حامل هنجارهای تبهکارانه اند، بزه‌کار یا تبهکار می‌شوند. کلیفورد شاو و هنری مک کی در مطالعاتشان در خصوص دلایل وقوع جرم در اجتماع به انتقال بزهکاری توسط گروه‌های همسالان به فرد اشاره می‌کنند. از نظر لمرت، کج روی اولیه شامل نقض هنجارها یا جرایمی می‌شود که تأثیر کمی بر کنش‌گر دارند و به سرعت فراموش می‌شوند. در مقایسه، انحراف ثانویه، زمانی رخ می‌کند که انحراف پیش آمده، مورد توجه دیگران مهم یا عوامل کنترل اجتماعی قرار می‌گیرد و آنان از برچسب منفی استفاده می‌کنند.

پیشنهادها

۱- با توجه به آنکه اصول و مبانی دینی و اعتقادی می تواند در پیشگیری از کجروی مؤثر باشد، گسترش و آموزش جنبه‌های مذهبی در سطح جامعه می تواند به عنوان کنترل درونی آن هم بدون صرف انرژی نیروی انتظامی، نقش مؤثری در کنترل افراد داشته باشد.

۲- اوقات فراغت یکی از فعالیت‌های است که فرد را از کجروی و انحراف دور می کند. به توجه به پتانسل بالای جامعه در زمینه‌های علمی، فرهنگی و ورزشی نیاز است که به این امر عنایت بیشتری شود. در این زمینه مسئولان ذی‌ربط می توانند با احداث باشگاه‌ها و ورزشی و انجمن‌های علمی نیروی جوان را در جهت مثبت به کار گیرند.

۳- نیاز به بازپروری افرادی که به جرم سرقت دستگیر می شوند، به این خاطر که بسیاری از آنها از خانواده‌های طبقه پایین و بدون حامی هستند. اصلاح و بازپروری این افراد می تواند هم به اقتصاد جامعه و هم به کم شدن جرم در جامعه کمک کند.

۴- اهتمام والدین در درونی سازی ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی در فرزندان از طریق فرایند جامعه پذیری، علاوه بر همنوایی آگاهانه و داوطلبانه فرزندان با هنجارهای اجتماعی، باعث شکل گیری وجدان اجتماعی در فرزندان نیز می‌شود که به عنوان یک عامل کنترل درونی عمل می‌کند و در نتیجه احتمال ارتکاب رفتارهای بزهکارانه کاهش می‌یابد.

۵- اهتمام جدی والدین در مساعدت و همفکری و راهنمایی فرزندان در انتخاب دوستان، همسالانی مناسب و آگاهی و اطلاع از اینکه فرزندانشان با چه کسانی معاشرت دارند، می‌تواند نقش مؤثری در پیشگیری از انحراف فرد داشته باشد.

۶- وجود رابطه دوستانه و محبت آمیز با احترام، درک و تفاهم متقابل بین پدر و مادر، والدین و فرزندان، خانواده را به محیطی پر مهر که سرشار از آرامش و امنیت خاطر است تبدیل می‌کند و این امر موجب افزایش دلبستگی و تعلقات فرزندان به خانواده و والدین و در نتیجه کاهش رفتار بزهکارانه می‌شود.

۷- رسانه جمعی، به ویژه رسانه‌های تصویری نظیر سینما و تلویزیون، تأثیراتی مستقیم بر افراد جامعه دارند و نقش ویژه‌ای در آگاهی بخشی به جامعه ایفا می‌کنند، بنابراین پیشنهاد می‌شود با بازگو کردن پیام‌های منسجم، برای جلوگیری از انحرافات

اجتماعی از جمله سرقت همت گمارند، دست‌اندرکاران تولید برنامه‌های تلویزیونی، رادیویی و... می‌توانند در قالب معرفی الگوهای مناسب، فلیم‌های مذهبی و... در کاهش گرایش افراد جامعه به سمت سرقت مؤثر باشند.

۸- فضاهای شهری که محل بیتوته و تجمع مالخران و سارقان سابقه دار است با اصلاح شهرسازی تغییر کاربردی داده شوند.

۹- در ساخت و ساز شهرها و نحوی احداث مراکز مسکونی و تجاری نیاز است که از نظرات کارشناسان امنیتی انتظامی استفاده و آگاه شویم. اگر در شهرها منازل طوری ساخته شود که برای ورود به آپارتمان‌ها عبور از جایگاه سریدار ضرورت باشد خیلی از سرقت‌ها در داخل آپارتمان روی نخواهد داد.

۱۰- انجام پژوهش‌های کاربردی در حوزه سرقت در جهت کاهش، تعدیل و کنترل آن. تقلیل آسیب پذیری اماکن تجاری، صنعتی و مسکونی در مقابله با سرقت:

- استفاده از قفل‌های پیشرفته که کلید یدکی آنها غیرقابل ساخت است و تنها با ارائه فاکتور خرید قفل توسط قفل‌سازی ساخته شود.

- مجهز کردن درها و پنجره‌ها فرعی به نرده و حفاظ ایمنی.

- استفاده از چشم نامرئی و دوربین‌های مدار بسته. (در اماکن تجاری و صنعتی).

- استفاده از قفل‌های مغناطیسی که فقط با کارت‌های رایانه‌ای خاص باز و بسته می‌شود.

- استفاده از شب بند در آپارتمان‌ها.

- نصب دزدگیر، آژیرهای اعلام خطر.

منابع

- پیانلو، یوسف، حسین قدرتی، محمد حسین حسینی و مریم بیات (۱۳۹۰)، بررسی تطبیقی سرقت‌های ایستگاهی و غیر ایستگاهی شهرهای زنجان، فصلنامه دانش

انتظامی، سال سیزدهم، شماره اول، صص ۱۵۵-۱۳۱.

- حسینی نثار، مجید، ابراهیم فیوضات (۱۳۹۰)، نظریه‌های انحرافات اجتماعی، تهران: انتشارات پژوهاک.

- رحیمی، مهدی و افسانه ادیسی (۱۳۸۹)، بررسی عوامل مؤثر بر سرقت، فصلنامه

امنیت اجتماعی، سال ششم، شماره ۲۳، صص ۸۹-۱۱۸.

-رضویان، محمدتقی (۱۳۸۱)، برنامه‌ریزی کاربری اراضی شهری، تهران: انتشارات منشی.

- سالنامه آماری استان گیلان (۱۳۸۹)، رشت: سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان گیلان.

- ستوده، هدایت الله (۱۳۸۱)، آسیب شناسی اجتماعی، تهران: آوای نور.

- صدیق سروسستانی، رحمت الله (۱۳۸۷)، آسیب شناسی اجتماعی، تهران: سمت.

- کی نیا، مهدی (۱۳۸۲)، مبانی جرم شناسی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران، چاپ هشتم.

- گیدنز، آنتونی (۱۳۸۴)، جامعه شناسی، ترجمه منوچهر صبوری، تهران: نشرنی.

- محسنی تبریزی، منوچهر (۱۳۸۳)، وندالیسم، تهران: انتشارات آن.

- ممتاز، فریده (۱۳۸۴)، انحرافات اجتماعی، تهران: شرکت سهامی انتشار.

- وروایی، اکبر، مهدی مقیمی و محمد عباس نژاد و غلامرضا مرادی (۱۳۹۰)، بررسی

عوامل مؤثر بر وقوع سرقت‌های مقرون به آزار در شهر بندرعباس، فصلنامه دانش

انتظامی، سال سیزدهم، شماره سوم، صص ۱۶۸-۱۳۵.

- یحیی زاده، حسن و مهدی رحیمی (۱۳۸۹)، بررسی عوامل مؤثر بر سرقت نوجوانان

بزهکار کانون اصلاح و تربیت شهر سنندج، فصلنامه نظم و امنیت اجتماعی، سال

دوم، شماره چهارم، صص ۹۹-۱۱۸.

-Conklin, John E (1972) Robbery and the criminal justice system, Philadelphia. Lippincott .

-Hillier, Bill and Ozlem Sahbaz (2010) High Resolution analysis of crime patterns in urban street Networks: an initial statistical sketch from an ongoing study of a London borough, university college London, uk .

-Nash. Melanie and John Anderson (2002) General strain theory as an Explanation for crime and deviance, Criminology, vol 101 .

-Siegel. L. J (2001) Criminology: Theories, Patterns, and typologies, university of Massachusetts. 7 ed .

-Winfrey. L. Thomas and Howard Abadinsky (2003) understanding crime: theory and practice, USA. Wadsworth .